

Toelichting op de wijzigingen van Doelvoorschriften en Open Normen en NoGo-voorbeelden

Bijlage bij de gewijzigde regeling Keurmerk Opvang 2020

De wijzigingen zijn in het algemeen een update van de bestaande criteria. Er is nu ervoor gekozen om geen nieuwe hoofdstukken aan de criteria toe te voegen. Er wordt wel over uitbreiding nagedacht, bijvoorbeeld in relatie tot complexe dieren of andere diersoorten. Nu is dit nog niet meegenomen.

Wijzigingen komen voort uit:

- De evaluatie van de eerste drie jaar van het keurmerk in de praktijk;
- het advies van de adviescommissie op voorgestelde wijzigingen.

Overgangstermijnen:

Alleen voor B2.1-2 (bedrijfskleding) geldt een overgangstermijn. De overige wijzigingen zijn niet dusdanig ingrijpend dat overgangstermijnen nodig zijn.

Voor B2.1-2 (gaat over het dragen en op locatie houden van bedrijfskleding) geldt een overgangstermijn van 1 jaar (eindigend op 31-12-2020).

Wijzigingen in NoGo-voorbeelden:

- NoGo 7 is aangepast: er is niet langer een strikte ruimtelijke scheiding vereist voor de diverse diengerelateerde functies, mits goed onderbouwd kan worden dat hierdoor geen extra risico's (gezondheid en welzijn) ontstaan voor dieren in de opvang;
- NoGo 8 kan van toepassing zijn bij een onvoldoende onderbouwing van redenen waarom dieren in specifieke situaties worden geweigerd;
- NoGo 14 is vervallen omdat de overgangstermijn in de wetgeving is verstreken.

Onderstaande toelichting op de wijzigingen in de Doelvoorschriften en Open Normen volgt de structuur en nummering van die criteria:

De toelichting beperkt zich tot inhoudelijke wijzigingen van de criteria. Tekstuele aanpassingen en enkele spellingscorrecties worden niet nader toegelicht.

1. Thema Algemeen
Uitgangspunt: goede inrichting van de bedrijfsvoering legt het fundament voor goede, tijdelijke opvang van dieren.
Andere functies (A1-3): - vanwege de wijziging van NoGo7 wordt ook A1-3 aangepast: - veel DOC's voeren op hun terrein ook andere (diengerelateerde) activiteiten uit of staan deze toe. Uitgangspunten voor het keurmerk zijn daarbij: <ul style="list-style-type: none">➤ voor de opgevangen dieren ontstaan geen extra risico's door die andere activiteiten (gezondheid, stress, aandacht, zorgcapaciteit, etc.)➤ beoordeling van het DOC moet zich door de garanties van het DOC tot de keurmerkcriteria kunnen beperken (het Keurmerk Opvang heeft geen criteria voor andere werkzaamheden dan opvang).
Zorg voor opgevangen dier waarborgen A1-4 Deze norm is toegevoegd om voorzieningen voor de dieren in de opvang (ruimte, tijd, kennis) veilig te stellen, die mogen niet lijden onder andere functies. De eis voor het hebben van een <i>keurmerk voor andere functies</i> wordt niet meer expliciet benoemd: voor een aantal functies bestaan (nog) geen keurmerken.
Gasthouders (A1-5) Is nu onderverdeeld in A1-5 en A1-6 .
Bekend zijn met protocollen en toepassing ervan (A2-1): Keurmerkdraggers zijn steeds bezig met verbeteren en het herkennen van best practices . Hierdoor zijn werkwijzen/protocollen regelmatig aan verandering onderhevig. Het management van het DOC moet te allen tijde helderheid voor medewerkers creëren: welke werkwijze is gewenst, hoe dient deze te worden uitgevoerd en hoe wordt er geëvalueerd?

In DOC's vindt veel mondelinge afstemming plaats. Systemen waarin dier-informatie wordt opgeslagen en gedeeld zijn regelmatig nog niet gekoppeld. Dit kan bijdragen aan niet eenduidige werkprocessen en vraagt om constante aandacht.
Kennis/competentie/vaardigheden (A2-3) Concretisering van de tekst m.b.t. verplichte (op de zorg voor dieren gerichte) scholing en competentieontwikkeling is wenselijk gebleken. Binnen een goede bedrijfsvoering is ruimte voor scholing van groot belang.
Benutten van plaatsingskansen en klantgerichtheid (A2-4) Het bemiddelen van dieren naar een goede eigenaar vraagt om kennis van en interesse in wat maakt dat er een goede match is. Naast dierkennis is aandacht voor een goede mens-dier relatie belangrijk. Competenties voor een goed matchingsproces zijn een specialisme binnen het werk van de opvang. Daarom zijn deze toegevoegd aan de criteria.
Werken aan kwaliteit (A3-2) De nadruk in de gesprekken tot nu ligt op het verbeteren van processen op zich, de nadruk zal nu meer komen te liggen op het ontwikkelen van de kwaliteit (het effect van een werkproces). In de opsomming miste de huisvesting. Uit de evaluatie bleek, dat men bij groepshuisvesting eerder de populatie in beeld heeft dan bij individuele of solitaire huisvesting. Dit vroeg om tekstuele aanpassing. Hier hoort ook het lering trekken vanuit stuur- en kengetallen bij. (zie ook B2.3-1)

2. Thema Bemiddeling
Zo snel mogelijk plaatsen (Be1-1) De formulering tot nu ging ervan uit dat een dier 'helemaal klaar' moet zijn voordat het geplaatst kon worden. Om meer te voorkomen dat dieren langzitters worden wordt meer ruimte voor maatwerk-interventies gegeven. "Vasthouden" van het dier binnen de opvang dient niet per se het welzijn van het dier, begeleid plaatsen kan een betere oplossing zijn in een klant- en diergericht plaatsingsbeleid.
Evaluatie en intervisie rond plaatsingen (Be1-3) De oorspronkelijke formulering richtte zich met name op leermomenten ('mislukkingen'). Dit wordt nu breder getrokken: hoe leert men van successen en wat zijn andere relevante inzichten?
Informatie aan de nieuwe eigenaar (Be-2) De toevoeging "omgang met het geplaatste dier" is in lijn met de aanpassing van Be1-1 .
Informatie over het individuele dier (Be2-1) In de oorspronkelijke formulering lag de focus deels op algemene informatie over het(de) dier(soort). Na de evaluatie is duidelijk dat zo compleet mogelijke informatie over een specifiek dier voor een succesvolle plaatsing duidelijk relevanter is. Het dierdossier moet hiervoor volledig zijn (ingevuld). (was eerder Be2-2)
Wil bij de nieuwe eigenaar om te leren (Be2-2) De nieuwe formulering gaat er minder van uit dat iemand, die aan de balie komt al meester in alles moet zijn, maar wel wil en kan leren.
Plaatsingskansen Be3-1: Eerder werden hier alleen de middelen (inzet gasthouders en gedragstherapeuten) genoemd. Wat ermee bereikt moest worden stond er niet. Dat is nu aangepast.
Gedetailleerde intake (Be3-2) De intake voor afstandsdieren is structureel behoorlijk goed geregeld. Uit evaluatie blijkt, dat de informatievoorziening bij opname van zwerfdieren en dieren voor opslag hierin (nog) achterblijven. Er wordt expliciet aandacht voor een gedetailleerde intake gevraagd.
Evaluatie begeleiding dier (Be3-3) De planmatige begeleiding van een dier moet op vaste momenten worden geëvalueerd. Dit leidt tot besluiten over concrete, verdere stappen met een duidelijk tijdshorizon. Dit gaat niet alleen over gedrag, ook over gezondheid en hoe het dier zich in de opvang ontwikkelt.
Inrichten Nazorg (Be3-4) In relatie tot Be2-2 is nazorg (niet alleen bij complexe plaatsingen) per definitie wenselijk en een belangrijk onderdeel van de dienstverlening.

3. Thema Voeding
Conditie van het dier tijdens de opvang (B1.1-2) In de eerdere formulering was de zorg voor dieren bij gasthouders niet meegenomen.

Samenstelling van het voer en effecten ervan (B-1.2 en volgende)

In de eerdere formulering kreeg invloed van voeding op welzijn en gedrag onvoldoende aandacht: het belang ervan viel wat weg tussen veterinaire zorg (ziekte) en conditie. Dat is nu aangepast.

4. Thema Gezondheid

Hygiënische maatregelen (B2.1-2)

Er blijkt nog regelmatig verwarring over het verschil tussen quarantaine, isolatie en ziekenboeg te zijn. Daardoor wordt in de bedrijfsvoering niet altijd op de juiste wijze rekening gehouden met de kwetsbaarheid van het opgevangen dier. Reden om de Open norm (B2.1.-1) te splitsen en aan te vullen.

Onderhoud Speelweides (B2.2-1)

Is als aandachtspunt toegevoegd.

Preventie en kengetallen (B2.3-1)

Omdat dierenopvang een houderijsysteem is waarin (groepen) dieren worden gehuisvest, is gerichte veterinaire bedrijfsbegeleiding gewenst. Dit is soms ook voor veterinairs nieuw; het gaat verder dan vaccinaties en curatieve handelingen. Analyse van ken- en stuurgetallen helpt om inzicht te krijgen in de effecten van het eigen bedrijfsproces en het is aan alle disciplines in de opvang om daaraan bij te dragen.

Complexe dieren (B2.4)

Naast welzijn van het individuele dier is het maatschappelijk verantwoord kunnen functioneren als gezelschapsdier een belangrijke wegging in de besluitvorming rond euthanasie. Dit geldt met name bij honden.

Veilig voor de mens, leuk voor het dier (B2.5-2)

Geen enkele huisvesting voldoet standaard aan de verschillende behoeften en karakters van dieren. Op welke wijze daar toch zoveel mogelijk recht aan te doen moet een thema zijn om steeds over na te denken. Dit vraagstuk is zeker belangrijk rondom het groeiende aanbod aan complexe dieren in de opvang.

5. Thema Comfort

Bedrijfskleding B3.1-2

Bedrijfskleding hebben en op de locatie houden zijn expliciet toegevoegd (hiervoor geldt een overgangstermijn tot 31-12-2020).

Beperkingen van bestaande gebouwen (B3.1-6)

Kleinere functionele belemmeringen van (oudere) gebouwen kunnen soms door aangepaste werkwijzen worden opgevangen. Keuzes daarin leiden tot oplossingen en kunnen voor het keurmerk worden beschreven en onderbouwd. In principe heeft ieder DOC met specifieke beperkingen te maken (zie ook B2.5-2). Is onder het doelvoorschrift toegevoegd.

Extreem weer (B3.2-1)

Extreem weer zal naar verwachting vaker voorkomen. Opnemen van het expliciet benoemen en realiseren van maatregelen (tropenrooster, temperatuurbeheersing, goede afwatering, etc.) is hier een gevolg van.

6. Thema Regelmaat

Capaciteit en feitelijk aanwezige dieren (B4.1.-1)

Voldoende zicht houden op alle dieren die feitelijk aanwezig zijn in de opvang in alle afdelingen is belangrijk om kwalitatief goede zorg aan alle opgevangen dieren te kunnen bieden.

Algemeen dagrooster en individuele behoefte van een dier (B4.2-1 en B4.2.-3)

Naast een vast patroon voor alle dieren wordt voor elk dier ook gekeken naar een individueel dagprogramma. Keuzes achter de dagroosters (pro/con) zijn vastgelegd en bekend. Dit is nu explicieter gemaakt in de formulering.

Bijzondere stressoren (B-4.3 en volgende)

Ook uit de evaluatie blijkt dat vraagstukken rond bijzondere stressoren (een dier reageert anders dan verwacht) en de (vermeende) historie en achtergrond van een dier gedetailleerder aandacht vragen. Dit wordt nu benoemd.

7. Thema Gedrag

Binnen het keurmerk wordt ervan uitgegaan, dat wenselijk gedrag een verbinding legt met natuurlijk gedrag. Tevens houdt 'wenselijk gedrag' rekening met de maatschappelijke vraag (veiligheid van de omgeving).

Socialisatie en natuurlijk gedrag (B5.1-1)

Een goede balans tussen sociaal en natuurlijk gedrag van dieren vraagt om gerichte aandacht en controle op toegepaste interventies: wat is het bereikte effect van bijvoorbeeld therapie in relatie tot het gewenste effect en wat betekent dit voor [het welzijn van] het dier en/of de omgeving?)

Gedrag en dagprogramma (B5.2-2)

Tot nu ontbrak een expliciete link tussen gedragsbeoordeling en (dag)programma voor het dier in de open norm.

(B5.2-4) elders reeds benoemd, dus verwijderd

Invloed van de omgeving op gedrag (B5.3-2)

Uit evaluatie blijkt, dat er impliciet aandacht voor de context van bepaald gedrag is. Aan de andere kant is men regelmatig minder nauwlettend op mogelijke invloeden op een specifiek moment. Consistent handelen, proactief zijn is van belang, bij alle diersoorten.